

Interpellationssvar

Dnr 24KS398-2
2024-10-25

Kommunfullmäktige

Svar på Interpellation från Vänsterpartiet (V) - Möjlighet till samordningseffekter i hemtjänst

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 23 september 2024, väckte Maritha Johansson - Vänsterpartiet (V) följande interpellation.

”Gävle Kommun har valt att tillämpa LOV i bland annat hemtjänsten. Det medför att vi idag har ett flertal olika företag som bedriver hemtjänst hos kommunens invånare, förutom kommunens egen hemtjänst.

Det innebär att det till ett bostadsområde kan komma hemtjänstpersonal från flera olika utförare, som besöker människor i området vid ungefär samma tillfällen under dagen. Läger vi till det faktum att hemtjänst och hemsjukvård ofta utförs av olika personer, blir trafiken betydande.

Vi tänker oss att betydande ekonomiska och miljömässiga besparingar kan göras om dessa insatser samordnas. En effektivisering skulle dessutom innebära att personalen får mer tid att ägna åt varje hemtjänstbrukare och skulle minska deras många gånger stressiga schema.

Ur ett brukarperspektiv vore det att föredra om det kan vara samma personal som utför hemtjänst och hemsjukvård. Det blir mindre ”spring” och färre människor som kommer in i ens privata hem.

Med anledning av ovanstående undrar Vänsterpartiet

- Vilka samordningseffekter (ekonomiska och personalrelaterade) skulle kommunen kunna uppnå med att själva ha ansvar för den hemtjänst som bedrivs i kommunen?
- Vilka möjligheter finns att samordna hemtjänst och hemsjukvård?”

Eva Älander (S), Omvårdnadsnämndens ordförande fick i uppdrag att besvara interpellationen.

Som svar på interpellationen vill jag anföra följande

Vilka samordningseffekter (ekonomiska och personalrelaterade) skulle kommunen kunna uppnå med att själva ha ansvar för den hemtjänst som bedrivs i kommunen?

Om kommunen skulle välja att återta all hemtjänst i egen regi så skulle det troligen medföra en hel del stordriftsfördelar. Det torde sannolikt vara enklare att optimera både personal och scheman likväl som körningar och förflyttningar om alla kunder inom hemtjänsten hade en och samma utförare.

En av de stora utmaningarna i hemtjänsten är att hålla rätt bemanning utifrån att behovet kan skifta från dag till dag med tillkommande kunder, kunder som läggs in tillfälligt på sjukhuset och liknande. En utförare som har tillgång till all tillgänglig personal skulle bli mindre ekonomiskt sårbar i en sådan aspekt. Med all hemtjänst i egen regi skulle den avtalsuppföljning som riktas just mot det här området inom nämnden kunna upphöra, men det är svårt att bedöma exakt hur stor peng det skulle motsvara.

Efter det att avtalen med två utförare hävdes i somras finns det nu nio utförare inom LOV-systemet. Det är nio utförare som kör med bilar i stadsdelarna, nio utförare som planerar tid för förflyttning, nio utförare som behöver tillgång till verksamhetssystem, nycklar, myndighetshandläggning och olika stödresurser. Att beräkna de generella ekonomiska effekterna av att minska antalet utförare är svårt och skulle behöva beskrivas mer ingående via en ögonblicksbild där olika framtidsscenarion beskrivs och bedöms. Hemtjänstinsatserna behöver utföras oavsett vilken utförare som gör dem. Om vi antar att en risk för välfärdsbrott föreligger i en del fall så bör även det tas med i beräkningen. Att häva avtalen för oseriösa företag som ägnar sig åt att förskingra kommunens medel, i likhet med vad som gjordes i somras, ger naturligtvis positiva ekonomiska effekter på lång sikt.

Vilka möjligheter finns att samordna hemtjänst och hemsjukvård?

Den här frågan är större än vad den kanske verkar vid en första anblick. Hemtjänstinsatser och hemsjukvård (d.v.s. kommunal primärvård) är två olika saker, även om bägge verksamheterna bedrivs inom ramen för Omvårdnadsnämnden. Det finns många Gävlebor som har både hemtjänst och hemsjukvård, men det finns också ett relativt stort antal som har endera hemtjänst eller hemsjukvård.

Hemtjänst är en biståndsbedömd insats som man ansöker om. Det handlar om en lång rad insatser inom såväl personlig omvårdnad som hushållssysslor, matleverans, social aktivitet och ledsagning. Hemtjänstens insatser ska vara ett stöd för kunden i dennes vardag för att denne ska kunna leva ett så

självständigt och meningsfullt liv som möjligt i sin egen bostad. Hemtjänstinsatser kan vara allt ifrån att få hjälp med enklare sysslor någon dag i veckan till hjälp med det mesta, flera gånger per dygn.

Hemsjukvård riktar sig till personer över 18 år som på grund av sjukdom eller skada behöver hälso- och sjukvårdsinsatser som bedöms pågå i mer än två veckor. Förutsättningen för att få hemsjukvård är att patienten inte på egen hand, eller med hjälp av anhöriga, kan ta dig till den hälsocentral som denne tillhör. Det är hälsocentralen som gör en första bedömning av om patienten uppfyller kraven för hemsjukvård. Uppfylls inte kraven för hemsjukvård har den regionalt finansierade primärvården fortsatt ansvar för vården. Hemsjukvård utförs dygnet runt, alla dagar i veckan, i patientens bostad och i hemsjukvården finns sjuksköterskor, arbetsterapeuter och fysioterapeuter.

Om frågan tar sikte på huruvida personal inom hemsjukvården samtidigt skulle kunna utföra hemtjänstinsatser och vice versa så är det naturligtvis en teoretisk möjlighet trots att de har olika uppdrag. Hemsjukvårdens sjuksköterskor kan delegera vissa sjukvårdsinsatser till undersköterskorna i hemtjänsten, vilket är något som används inom kommunen. Det är positivt att samordna insatser när så är möjligt så att den som har både hemtjänst och hemsjukvård får en större kontinuitet. I ett större perspektiv behöver vi dock värdera vad den personalen bör användas till, vilket gör frågan mer komplex än vid en första anblick. I ett läge där vi har brist på både sjuksköterskor och undersköterskor så behövs bägge kategorierna för att utföra de uppgifter som härrör till deras specifika kompetens.

I anslutning till interpellantens första fråga kan det även vara värt att notera att Gävle kommun utför all hemsjukvård inom kommunens geografiska område, på detta område finns det inga andra utförare.

Härmed anser jag interpellationen besvarad.

Eva Älander (S)
Ordförande för Omvårdnadsnämnden